

Bijlage 2 Korte beschrijving programma

8 oktober 2021 The Glasgow Four

De groep bekend als 'The Four' bestond uit Charles Rennie Mackintosh, James Herbert MacNair (1868 - 1955), en de zussen, Margaret Macdonald (1864 - 1933) en Frances Macdonald (1873 - 1921). De kunstenaars ontmoetten elkaar als jonge studenten aan de Glasgow School of Art in het midden van de jaren 1890. Mackintosh en MacNair waren goede vrienden en collega-leerling-architecten in de Glasgow-praktijk van Honeyman en Keppie, en de zussen waren dagstudenten aan de Glasgow School of Art. Ze vormden een informele creatieve alliantie die innovatieve en soms controversiële grafische en decoratieve kunstontwerpen produceerde, die een belangrijke bijdrage leverden aan de ontwikkeling en erkenning van een onderscheidende 'Glasgow Style'.

De Glasgow Style putte uit andere prominente ontwerpstijlen uit die tijd, zoals de Aesthetic Movement, de Arts and Crafts Movement en de European Art Nouveau, die enkele gemeenschappelijke ontwerpkenmerken en andere kenmerken deelden. Mediums die het meest voorkomen in de Glasgow Style zijn metaal, hout, keramiek, glas, glas-in-lood, illustratie, textiel en interieurs. Glasgow School ontwerpers gebruikten meestal subtiele tinten roze, paars en groen, met zwart en wit als contrasten.

In 1899 trouwden MacNair en Frances Macdonald en verhuisden naar Liverpool. Mackintosh en Margaret Macdonald trouwden het volgende jaar en bleven tot 1914 in Glasgow.

22 oktober 2021 Albert Cuyp

Aelbert (Albert) Cuyp is een van de belangrijkste landschapschilders uit de Gouden Eeuw. In 2020 is het 400 jaar geleden dat hij in Dordrecht werd geboren. Het Dordrechts Museum organiseert een grote expositie van zijn werk (3 okt. - 6 maart) waarbij voor het eerst ook de waardering voor Cuyp en zijn invloed getoond worden. Tijdens een ware Cuyp-rage werden de zonovergoten landschappen van Cuyp bij Engelse verzamelaars razend populair en talloze Britse schilders lieten zich door hem inspireren.

Kunstenaars als Gainsborough, Constable en Turner lieten zich inspireren door Cuyps idyllische landschappen met koeien die baden in het gouden licht. Voor deze Dordtse schilder hadden de Engelsen zoveel achting, dat zij hem de "Dutch Claude" noemden en hem daarmee op het niveau plaatsten van de indertijd in heel Europa gerespecteerde landschapsschilder Claude Lorrain uit Frankrijk. Op de tentoonstelling in het Dordrechts Museum zullen topstukken van Cuyp voor het eerst getoond worden naast meesterwerken van 18de en 19de-eeuwse Britse landschapschilders die zijn kunst bewonderden en het ter inspiratie namen voor hun eigen topwerken.

5 november 2021 Ai Weiwei

Ai Weiwei, kunstenaar, activist maar ook architect, filmmaker, blogger is als persoon buitengewoon innemend. Als je hem ziet komt hij sympathiek en zachtaardig over maar zijn snoeiharde kritiek als het om politiek en mensenrechten gaat is onverbiddelijk. Met onconventionele middelen en oneindig veel creativiteit weet hij zijn boodschap glashelder over te brengen en bij een ieder een gevoelige snaar te raken. Voor hem gaat kunst over vrijheid van meningsuiting en een nieuwe manier van communiceren. Ook al is hij inmiddels wereldberoemd en staan musea en galerijen over de hele wereld te trappelen om met hem samen te werken over kunst zegt hij:

Art is never about exhibiting in museums or about hanging it on the wall. Art should live in the heart of the people.

Met zijn deelname aan zo'n 700 internationale tentoonstellingen waarvan zeker 150 solo tentoonstellingen in de meest vooraanstaande musea is zijn naam niet meer weg te denken uit de kunstgeschiedenis.

19 november 2021 Maria Magdalena

Tot 9 januari 2022 is in het Catharijne-convent in Utrecht de tentoonstelling Maria Magdalena te zien. Het museum meldt daarover: " Ontmoet de mysterieuze Maria Magdalena en haar vele gezichten: van kroongetuige, zondares tot feminist. Ze wordt geassocieerd met de vermenging van seksualiteit, sensualiteit en zonde; een baken van hoop en een feministisch icoon." Kortom een goede aanleiding om naar deze bijzondere vrouw te kijken en haar positie in de bijbel, in de loop van de geschiedenis en in de huidige tijd onder de loep te nemen. De illustraties zullen veel breder zijn dan alleen de werken uit de tentoonstelling.

3 december 2021 Paul Klee en August Macke, een reis naar Tunis

De regen slaat tegen de ruiten en we kunnen nergens naar toe. Wat is er dan prettiger dan te dromen van een reis naar een warm en kleurig land (dit schreef ik in de vorige lockdown)

Dat moeten Paul Klee en August Macke ook gedacht hebben in toen zij in april 1914 een reis naar Tunis ondernamen, Nog net op tijd, een paar maanden later zou de eerste wereldoorlog alle plezierreizen voorlopig onmogelijk maken.

De Oriënt sprak vanaf de 18^e eeuw in Europa al sterk tot de verbeelding; men zag er een geheimzinnige sprookjeswereld met een oude verfijnde cultuur in, een cultuur van sjeiks en haremdames, van kruimelende moskeeën en bazaars.

Voor Klee en Macke was de Oriënt echter in de eerste plaats een belevenis van kleur en licht.

Beiden hadden zich de jaren ervoor al intensief beziggehouden met wat kleuren doen, met elkaar, met de beschouwer en ze waren tot het inzicht gekomen dat kleuren staan of vallen met licht. En waar is er mooier licht te vinden dan in het zuiden!

De reis duurde niet meer dan ruim twee weken, maar heeft een schat aan stralende kunstwerken opgeleverd. Voor Klee waren de indrukken bepalend voor de rest van zijn leven. Voor Macke, die in september 1914 sneuvelde was het zijn zwanenzang. De twee weken hebben een grote invloed gehad; men noemt ze wel de belangrijkste kunstreis van de 20^e eeuw.

17 december 2021 De Toorops

Jan Toorop was een kunstenaar met vele gezichten. Realist, Impressionist, pointillist, symbolist, portretkunstenaar, katholiek mysticus- zijn oeuvre is een bonte verzameling van stijlen en technieken. Met de zeer succesvolle kunstenaar Jan Toorop als vader leek het voor de hand te liggen dat Charley Toorop ook beeldend kunstenaar zou worden. Toch leek zij aanvankelijk in de wieg gelegd voor een muzikale carrière. Uiteindelijk trad zij in de voetsporen van haar vader en ging schilderen. Jan Toorop mocht zeer vele kunstenaars in binnen- en buitenland tot zijn vrienden rekenen. Een deel van die vrienden werden ook de vrienden van Charley. Haar vader hielp haar zowel artistiek als financieel op weg, met name toen zij er, na haar scheiding van Henk Fernhout, met drie kinderen alleen voor kwam te staan. Zelfbewust en met veel doorzettingsvermogen schiep zij haar eigen positie. Het resultaat is een oeuvre dat met zijn glasharde eerlijkheid confronteert en tegelijk bezielt door de onverwoestbare vitaliteit die ervan uitgaat. Haar schilderstalent gaf zij weer door aan haar zoon Edgar Fernhout. Ook haar andere zoon, John Fernhout, volgde als fotograaf het artistieke pad van zijn familie. In deze lezing belicht ik verschillen , maar ook overeenkomsten in het werk van deze bijzondere vader en dochter.